

Yeni mevzuat e-ticaretin düzenlenmesi hakkında kanuna esaslı değişiklikler getirmektedir

Temmuz 2022

E-ticaret sektörünün beklediği, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair 7416 sayılı Kanun ("**Yeni Kanun**"), 1 Temmuz 2022 tarihinde kabul edilmiş olup, 7 Temmuz 2022 tarihli 31889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Hükümlerinin çoğunluğu 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girecek olan Yeni Kanun, e-ticaret pazarında rekabet ortamını korumayı, haksız rekabetin ve tekelleşmenin önüne geçmeyi ve pazarın dengeli ve sağlıklı büyümesini sağlamayı amaçlamaktadır.

Getirdiği esaslı değişiklikler sonucu sektör oyuncularının faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyecek olan Yeni Kanun, e-ticaret hizmet sağlayıcılarının aracı hizmet sağlayıcılar ile olan ilişkilerinde korunmasını gözetirken, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcıların sorumluluklarının da sınırını çizmektedir.

Yeni Kanun ile birlikte, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve e-ticaret hizmet sağlayıcılar, mevcut faaliyetlerini incelemek ve önemli bir uyum sürecinden geçmek zorundadır. Bu süreçte, aracılık sözleşmesinin tadil edilmesi, elektronik ticaret ortamlarının güncellenmesi, ürün tanıtım şeklinin değiştirilmesi, mevcut durumda verilen çeşitli hizmetlerin sona erdirilmesi, hukuka aykırı içeriklerin takip edilmesi ve yayımdan kaldırılması için ilgili mekanizmaların tesis edilmesi ve yeni lisans alma ve raporlama yükümlülüklerinin yerine getirilmesi gibi hususlar söz konusu olabilir. Bu kapsamda Ticaret Bakanlığı'nın ("**Bakanlık**"), uygulamaya ilişkin yönetmelikler çıkararak Yeni Kanun'dan kaynaklanan bazı belirsizlikleri açıklığa kavuşturması beklenmektedir.

Yeni Kanun ile getirilen başlıca değişikliklere ilişkin genel bir özeti aşağıda bulabilirsiniz:

- **Kapsam:** Yeni Kanun seyahat acenteliği, sivil havacılık, bireysel emeklilik, bankacılık, sigortacılık, finansman, sermaye piyasası, ödeme hizmetleri, elektronik haberleşme ve bahis ve şans oyunları alanlarında faaliyet gösteren işletmelerin, e-ticaret hizmet sağlayıcı veya e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı sayılmadığını açıklığa kavuşturmuştur.

- **Yeni tanımlar:** Yeni Kanun, “elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı”, “elektronik ticaret hizmet sağlayıcı”, “elektronik ticaret ortamı”, “elektronik ticaret pazar yeri”, “Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi”, “net işlem hacmi” ve “ekonomik bütünlük” şeklinde yeni tanımlar getirmektedir. Bunlar arasında, net işlem hacmi ve ekonomik bütünlük tanımları, e-ticaret hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülüklerinin belirlenmesinde kilit rol oynamaktadır.
- **Hukuka aykırı içerikten sorumluluk:** Yeni Kanun, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcıların, hizmet sağlayıcılar tarafından sunulan içerik veya mal ve hizmetle ilgili sorumlu olmadığını düzenlemektedir. Ancak Yeni Kanun, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılara, hukuka aykırı içerikten haberdar olmasını takiben, ilgili içeriği yayımdan kaldırma, ilgili kamu kurumlarını bilgilendirme, üçüncü kişi fikri mülkiyet haklarını ihlal eden ürünleri yayımdan kaldırma gibi belirli yükümlülükler getirmektedir.
- **Bakanlığın yetkileri:** Yeni Kanun, Bakanlığa verilen yetkileri genişletmekte olup, Bakanlık e-ticaret hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıların faaliyetlerine yönelik düzenleme yapabilecek, aracılık sözleşmesinde yer verilmesi zorunlu unsurları belirleyebilecek, denetim yapmak üzere bilirkişi görevlendirebilecek, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan ticari elektronik ileti gönderen işletmelerle ilgili bilgi talep edebilecektir.
- **Yeni cezalar:** Yeni Kanun’un getirdiği yükümlülüklerle aykırılık halinde e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve e-ticaret hizmet sağlayıcıya ağır idari para cezaları uygulanabilecektir. Sabit tutarlı para cezaları arasında 20 milyon Türk Lirası’na kadar ve oransal cezalar arasında ise e-ticaret aracı hizmet sağlayıcının bir önceki takvim yılına ait satış hasılatının %10’una kadar ulaşan idari para cezaları mevcuttur. Bakanlık, verilen süreye rağmen ödeme hizmetleri ile ilgili kısıtlamalara uyulmaması veya e-ticaret lisansının alınmaması gibi bazı durumlarda internet adresinden ilgili içeriğin çıkarılmasına veya erişimin engellenmesine karar verebilecektir. Cezalar, aykırılığın sonlandırılmaması veya bir yıl içerisinde tekrar etmesi halinde iki katı olarak; Bakanlığı yanıltmaya yönelik iş veya işlemlerle gerçekleştirilmesi halinde ise on katı olarak uygulanabilecektir.
- **Haksız ticari uygulamalar:** Yeni Kanun, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcıların haksız ticari uygulamalarını yasaklamaktadır. Haksız ticari uygulamalar, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, karar verme yeteneğini azaltan veya zorlayarak normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan uygulamalar olarak tarif edilmektedir. Satış bedelinin e-ticaret aracı hizmet sağlayıcının tasarrufuna girdiği ve siparişin ulaştığı tarihten itibaren beş iş günü içinde e-ticaret hizmet sağlayıcıya yapılmaması, e-ticaret hizmet sağlayıcının kampanyalı mal veya hizmet satışına zorlanması, satış fiyatında tek taraflı değişiklik yapılması veya aracılık sözleşmesi hükümlerinde geçmişe yönelik veya tek taraflı değişiklik yapılması, haksız ticari uygulamalara örnek olarak gösterilmiştir.
- **E-ticaret hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülükleri:** Yeni Kanun, çeşitli istisnaları ile birlikte bilhassa pazarın büyük oyuncularına yönelik katı yükümlülükler getirmektedir. Bu yükümlülüklerin bazıları aşağıdaki gibidir:
 - **Pazar yerinde kendi markalarını pazarlamak artık yasaktır:** E-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, kendi pazar yerlerinde kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan malları, marka kullanım hakkını haiz olduğu mallar dahil, satışa sunamaz veya bu malların satışına aracılık edemez. Bu malların, farklı elektronik ticaret ortamında satışa sunulması hâlinde, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamaz ve birbirinin tanıtımını yapamaz. Bu yasak, toplam satış hasılatının yarısından fazlasını elektronik ticaret dışındaki satışlardan elde eden kişilerin markasını taşıyan mallar veya marka kullanım hakkını haiz olduğu mallar hakkında uygulanmaz.
 - **Üçüncü kişilerin markasını kullanarak arama motorlarında pazarlama ve tanıtım kısıtlanmıştır:** E-ticaret aracı hizmet sağlayıcı, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya e-ticaret hizmet sağlayıcının

önceden onayını almadan bunların alan adlarında bulunan tescilli markalarını kullanarak çevrim içi arama motorlarında pazarlama ve tanıtım faaliyetinde bulunamayacaktır. Aynı kısıtlama, e-ticaret hizmet sağlayıcılar için ekonomik bütünlük içinde bulunmadığı kişilerin tescilli markası için de geçerlidir.

- **E-ticaret ortamlarının karşılıklı tanıtımı yasaktır:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 10 milyon adedin üzerinde olan e-ticaret hizmet sağlayıcılar, net işlem hacmine dâhil edilen elektronik ticaret ortamları hariç olmak üzere, kendine ait e-ticaret ortamları arasında erişim imkânı sunamayacak ve bu ortamlarda birbirinin tanıtımını yapamayacaktır.
- **Hisse devirlerinin ve iştiraklerin bildirilmesi:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 10 milyon adedin üzerinde olan e-ticaret hizmet sağlayıcılar, (i) borsadaki paylar hariç, şirket ortaklarının yüzde beş ve katlarına ulaşan pay devir veya edinimlerini, (ii) şirket kuruluşlarını, (iii) başka bir şirkette pay edinim ve devirlerini bir ay içerisinde Bakanlığa bildirmelidir.
- **Raporlama:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 10 milyon adedin üzerinde olan e-ticaret hizmet sağlayıcılar, Bakanlığa faaliyetleri ilgili bilgileri, yönetim ve organizasyon yapısını, pay sahipliği yapısını, ekonomik bütünlüğü hakkında bilgilerini, finansal durumunu ve reklam, indirim bütçeleri ve lisans yükümlülüklerine uyumunu gösterir bir denetim raporunu göndermelidir. Söz konusu raporlar, Sermaye Piyasası Kurulunca yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşunca hazırlanmalıdır.
- **Reklam ve indirim bütçelerine kısıtlama:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 30 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 100.000 adedin üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve net işlem hacmi 30 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 10 milyon adedin üzerinde olan e-ticaret hizmet sağlayıcılarının reklam ve indirim bütçeleri için yıllık sınırlamalar getirilmiştir. Reklam ve indirim bütçelerinden her biri, bir önceki takvim yılına ilişkin Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranlarına göre uyarlanmış net işlem hacmi dikkate alınarak (bu tutarın ilk 30 milyar Türk Liralık kısmının %2'si ve 30 milyar Türk Lirasını aşan kısmın ise 0.3%'ü) olarak hesap edilecektir. Her bir çeyrek dönemde bütçenin %25'i kullanılabilir.
- **E-ticaret hizmet sağlayıcının faaliyetlerinin kısıtlanması yasaktır:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 30 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 100.000 adedin üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, e-ticaret hizmet sağlayıcının ticari ilişkilerini, alternatif kanallardan aynı ya da farklı fiyattan mal veya hizmet sunmasını ya da reklam yapmasını kısıtlayamayacak veya herhangi bir kişiden mal veya hizmet teminine zorlayamayacaktır. Aracılık sözleşmelerinde bu yönde hüküm eklenmesi yasaktır.
- **Bankacılık hizmetlerine kısıtlama:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 60 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 100.000 adedin üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ekonomik bütünlük içinde bulunduğu bankaların veya finans şirketlerinin kredi kartıyla yapılan ve diğer ödeme işlemleri hariç olmak üzere, kendi pazar yerlerinde faaliyette bulunmasına imkan sağlayamayacaktır. Ayrıca e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı, pazar yerinde ekonomik bütünlük içinde bulunduğu e-para kuruluşlarınca e-paraların kabulüne ilişkin faaliyette bulunulmasına imkân sağlayamayacak olup, belirli ödeme araçlarına ilişkin hizmetler veremeyecek veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerce söz konusu hizmetlerin sunulmasına izin vermeyecektir. Bu sınırlamalar, bir takvim yılındaki net işlem hacmi 60 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 10 milyon adedin üzerinde olan e-ticaret hizmet sağlayıcılar için de geçerlidir.
- **Taşımacılık ve posta hizmetleri yasaktır:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 60 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 100.000 adedin üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, kendi elektronik ticaret pazar yerlerindeki satışlar, kendisinin e-ticaret hizmet sağlayıcı olarak yaptığı satışlar ile elektronik

ticaret dışındaki satışları hariç olmak üzere, eşya taşımacılığı, taşıma işleri organizatörlüğü veya posta hizmetleri sunamayacaktır.

- **Mal veya hizmet ilanlarının yayımlanması halinde sipariş yasaktır:** Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 60 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 100.000 adedin üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve net işlem hacmi 60 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 10 milyon adedin üzerinde olan e-ticaret hizmet sağlayıcılar, mal veya hizmet ilanlarını yayımladıkları elektronik ortamda mal veya hizmet teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayamayacak, bu hizmetlerin farklı elektronik ortamlarda verilmesi hâlinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamayacak ve birbirinin tanıtımını yapamayacaktır.
- **Lisans:** Yeni Kanun uyarınca, bir takvim yılındaki net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 100.000 adedin üzerinde olan e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve net işlem hacmi 10 milyar Türk lirasının ve işlem sayısı 10 milyon adedin üzerinde olan e-ticaret hizmet sağlayıcılar, Bakanlıktan lisans almak ve söz konusu lisansı düzenli olarak yenilemekle yükümlüdür. Lisans ücretinin ödendiğine dair belgenin ibraz edilmesi hâlinde başka bir şart aranmaksızın lisans verilecek veya yenilenecektir.
- **Yürürlük tarihi:** Yeni Kanun hükümlerinin çoğunluğu 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girecek olup, bazı hükümler için 1 Ocak 2024 tarihine kadar bir intibak süreci öngörülmüştür. Lisans alma yükümlülüğü 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren geçerli olacaktır. Yeni Kanun'un yürürlük tarihinden önce imzalanmış aracılık sözleşmeleri ise, yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde kanuna uyumlu hale getirilmelidir. Aksi halde, kanuna aykırı hükümler geçersiz sayılacaktır.

Stéphanie Beghe Sönmez

Partner

sbeghe@paksoy.av.tr

Zeynep Toma

Kıdemli Avukat

ztoma@paksoy.av.tr

Bu not sadece bilgilendirme amaçlı olup hukuki görüş içermemektedir. Bu bilgi notundaki konulara ilişkin bir sorunuz olması halinde lütfen bizi arayınız. Tüm hakları saklıdır.

Paksoy Ortak Avukat Bürosu, yerli ve yabancı yatırımcılara Türkiye'de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti sağlamak üzere ortak girişimler, şirket birleşme ve satın almaları, rekabet hukuku, gayrimenkul yatırımları, banka ve finans hukuku, enerji mevzuatı, alt yapı yatırımları, ticari ve idari davalar, iş davaları ve vergi uyuşmazlıkları gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yerel avukatlık firmasıdır.